

Försvarsdepartementet

fo.remissvar@regeringskansliet.se
carolina.hofgren@regeringskansliet.se

Remissvar avseende promemorian Ett nytt Nationellt cybersäkerhetscenter – del 2

TechSverige lämnar på eget initiativ ett remissvar avseende rubricerad promemoria (dnr Fö2024/00785) och beklagar att svaret lämnas efter remisstiden slut.

TechSverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation för företag inom techsektorn med drygt 1 400 medlemsföretag – som sammantaget har närmare 100 000 medarbetare i Sverige. TechSverige ingår i Svenskt Näringsliv.

TechSverige välkomnar att det föreslås en ökad samlad förmåga att förebygga, upptäcka och hantera cyberhot och betydande it-incidenter. Som framgår nedan, är det dock en svår fråga som inte har fått den uppmärksamhet den förtjänar under flera mandatperioder.

TechSverige vidhåller också synpunkterna från remissvaret på del 1 av redovisningen av uppdraget som remitterades tidigare i år.

Allmänt om förslagen

Även om TechSverige har välkomnat både Nationellt cybersäkerhetscenters (NCSC) arbete och regeringens engagemang i informationssäkerhetsfrågorna blir det svårt att ställa sig bakom förslaget att ge Försvarets radioanstalt (FRA) huvudansvar för centret.

I ljuset av genomförandet av NIS2-direktivet, de allmänna förutsättningarna för ett brett informationssäkerhetsarbete i samhället och redan gällande lagar och regler vore det rimligare att placera centret (eller motsvarande funktioner) vid Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) eller i en ny myndighet.

Som framgick av TechSveriges remissvar avseende den tidigare remitterade promemorian är underlaget under alla omständigheter inte tillräckligt som beslutsunderlag.

Beredningsprocessen har nog också mycket att vinna på att inkludera fler intressenter, inklusive från näringslivet, men även andra delar av den offentliga sektorn.

Kort om remissen

TechSverige noterar att inga näringslivsorganisationer har tagits upp på remisslistan denna gång heller – inte ens de som svarade på remissen av del 1. Frågan är komplex och berör många. TechSverige föreslår att beredningen breddas.

Informations- och cybersäkerhetsfrågor är mycket högt uppe på dagordningen för många aktörer i samhället – inte minst i näringslivet. Hur staten organiserar detta arbete är en fråga som angår långt fler än de statliga myndigheter som upptas på remisslistorna.

Övergripande synpunkter

TechSverige avstyrker fortsatt förslaget att FRA ska ha huvudansvar för att leda samordning, utveckling och genomförande av centrets verksamhet.

I remissvaret till del 1 anförde TechSverige att huvudskälet till att avstyrka förslaget är att denna fråga inte kan avgöras isolerat till NCSC:s verksamhet utan måste bestämmas i ett mycket bredare sammanhang. TechSverige utvecklade senare detta i remissvaret avseende delbetänkandet Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18), dnr Fö2024/00496.

Behovet av att avgöra frågan i ett större sammanhang har sedan dess bara ökat. TechSverige noterar att regeringen nyligen beslutade om en lagrådsremiss som rör närliggande frågor inom finanssektorn (lagrådsremissen Digital operativ motståndskraft för finanssektorn, beslutad den 15 augusti).

Liknande frågor behandlades, som ovan noterades, i delbetänkandet Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18). Rimligen kommer motsvarande frågor om t.ex. sekretess behandlas i den kommitténs slutbetänkande.

TechSverige efterfrågar en mer samordnad och sammanhållen politik inom detta svåra område som kräver en väl genomarbetad politik.

Sekretess för uppgifter från näringslivet

TechSverige välkomnar ett höjt sekretesskydd för uppgifter från näringslivet som diskuteras i promemorian.

Sekretesskydd för uppgifter från näringslivet är en mycket angelägen fråga och har diskuterats i omgångar under mer än tjugo år. Liknande frågeställningar kring sekretess finns också i t.ex. genomförande av NIS2-utredningens förslag.

Det är TechSveriges förhoppning att regeringen tar initiativ till att stärka sekretesskyddet för den här typen av uppgifter som företag ofta är skyldiga att lämna till det allmänna.

Inremarknadsfrågor

TechSverige konstaterar att EU-lagstiftning inom flera områden rör informations- och cybersäkerhet, medan diskussionen om NCSC:s framtid har andra utgångspunkter.

Det är rimligt att anta att merparten av arbetet inom informations- och cybersäkerhet kommer att vara beroende av EU-lagstiftning snarare än det som har varit skälen till att inrätta NCSC, centrets befogenheter eller vad ett sådant center kan förväntas bidra med – givet den ökande regleringen av informations- och cybersäkerhet för vitt skilda verksamheter.

Försvarets materielverk (FMV) noterar t.ex. att, bara inom området cybersäkerhetscertifiering, finns det fler än tio relevanta EU-rättsakter som i sin tur bildar regelverk inom många och skilda sektorer (Nationella behov vid framtagandet av certifieringsordningar enligt EU:s cybersäkerhetsakt, FMV dnr 23FMV2840-8).

Kopplingen till EU-lagstiftning är ett viktigt skäl till att frågan om NCSC:s framtid behöver avgöras i ett större sammanhang. I ovan nämnda rapport förordar FMV en central resurs för att stödja bl.a. tillsynsmyndigheter i arbetet kring informations- och cybersäkerhet. Formerna för det kan naturligtvis diskuteras – placera vid en befintlig myndighet eller en ny myndighet.

Att ansvaret för inre marknadsstyrda frågor, som regler för färdskrivare, skulle hanteras av en underrättelsemyndighet förefaller i alla fall inte vara ett uppenbart svar (även om FRA:s kompetens kommer att behövas i ett framtida system).

* * *

Avslutningsvis vill TechSverige återigen framhålla att regeringens engagemang i frågorna om informations- och cybersäkerhet är mycket välkommet.

Det arbete som NCSC, och de i centret ingående myndigheterna, har gjort hittills kommer också att behövas framgent. Att alla har att vinna på en mer samordnad och samlande politik på området har blivit tydligare bara under den korta tid som gått sedan del 1 av föreliggande uppdrag remitterades.

TechSverige har goda förhoppningar om att regeringen kan åstadkomma en ändamålsenlig politik och goda resultat med ett bredare, och i vissa avseenden, ett mer förutsättningslöst sätt att ta sig an frågorna.

Som TechSverige konstaterade i det tidigare remissvaret – en informationssäkerhetspolitik vore välkommen.

För TechSverige

Christina Ramm-Ericson
näringspolitisk chef

Fredrik Sand
näringspolitisk expert